

با کدام مجوز، مصوبه هیات وزیران را اجرایی نکردید؟

سرنخ‌های جدید از مقصران بنکر شهید رجایی

صفحه 4

ماجرای «کنسر سیوم هسته‌ای» چیست؟

غنی‌سازی در داخل بدون جایگزین

صفحه ۱1

محمد باقر قالیباف:

باز گشت ناسیونالیسم، هویت و منافع ملی امری انکار ناپذیر است

محمدا باقر قالیباف تاکید کرد: سیاست‌گذاری کشورها در بحران پاندمی کرونا یک مثال روشن برای اهمیت مرزها و پایان دادن ایده دهکده جهانی بود. به گزارش ایسنا، محمدا باقر قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی، عصر امروز دوشنبه در اختتامیه مجمع گفت‌وگوی تهران اظهار کرد: عرض خیر مقدم به همه عزیزان و مهمانان و به ویژه مهمانان عزیزی که از راه دور و خارج از کشور این دعوت را پذیرفتند و به ایران آمدند، دارم. امیدواریم این نشست خوب و موثر برای چالش‌های جهانی و منطقه‌ای باشد. وی ادامه داد: مراتب تقدیر و تشکر خود را از مرکز مطالعات سیاسی و بین المللی وزارت امور خارجه بابت برگزاری این این کنفرانس آموزند در تهران اعلام می‌کنم. امیدوارم گفت‌وگوهای عالمانه شما در این مجموعه وزین، زمینه درک دقیق‌تر و عمیق‌تر از تحولات بین‌المللی و منطقه‌ای را فراهم آورد. فرصت گفت‌وگوی امروز من با شما از این جهت برای بنده هم مغتنم است که به عنوان یک معلم جغرافیای سیاسی در دانشگاه، برخی از دیدگاه‌ها و ایده‌هایم درباره تحولات و منطقه‌ای را در جمع شما به اشتراک بگذارم و شنوای نقد و نظر شما پیرامون آن باشم. شما می‌دانید که در دانش ژئوپلیتیک مرکز ثقل مباحث سیاست نیست؛ بلکه جغرافیا محور اصلی و زیربنایی است که سیاست روئبای آن قرار می‌گیرد، اما وقتی از زیربنا بودن جغرافیا در دنیای واقعی صحبت می‌کنیم این به چه معناست؟ این یعنی بررسی سه ضلع اصلی مکان، انسان و زمان. وی تاکید کرد: به عبارت دیگر درک و تحلیل ما از پدیده های انسانی در زمان های مختلف با تمرکز بر اولویت مکان بررسی و بهینه خواهد شد. نتیجه این موضوع نظری این خواهد بود که ما در تحلیل ژئوپلیتیک‌ی از پدیده‌ها اولویت خود را بر زیر بنا بودن مکان قرار می‌دهیم. در دنیای سیاست، زمین سیاسی شده به عنوان سرزمین سرزمین ساخته می‌شود. از این منظر زمین سیاسی شده و سرزمین به طور دائمی محور اصلی و مرکز ثقل تحلیل ژئوپلیتیک‌ی است. این وجه اصلی تمایز بین دانش های همگرای سیاست و ژئوپلیتیک است.

قالیباف ادامه داد: با گسترش پدیده جهانی شدن در قرن بیستم گروهی از دانشمندان با اعلام تنزل اهمیت سرزمین و تاثیر آن در قدرت کشورها از پایان عصر ژئوپلیتیک سخن گفتند. اما این یک ایده سطحی و گدازا بود که پس از جنگ سرد در ادبیات غربی رایج شد و متفکران غربی از جمله فوکویاما با شرح و بسط و تکامل آن در قالب نظریه پایان تاریخ تلاش داشتند تا نشان دهند در نظام لیبرال جهانی اهمیت سرزمین به مرز جای خود را به همگرایی های جهان شمول کشورها ذیل برتری آمریکایی داده است. اما این درک سطحی از واقعیات جهان در کمتر از چند دهه رنگ باخت و همه ما امروز به عینه می‌بینیم که جغرافیای بازگشته است. بازگشت ناسیونالیسم، هویت و منافع ملی و اهمیت سرزمین، امری انکارناپذیر است. سیاست‌گذاری کشورها در بحران پاندمی کرونا یک مثال روشن برای اهمیت مرزها و پایان دادن ایده دهکده جهانی بود.

رئیس مجلس شورای اسلامی تاکید کرد: بازگشت ناسیونالیسم و رویکردانی از جهانی سازی، حقیقتی واضح در رقابت‌های ژئوپولیتیکی و روابط بین‌الملل در جهان حاضر است. روی کار آمدن جریان‌ات ملی‌گرا از جمله در ایالات متحده آمریکا، برزیل، آرژانتین، هند و برخی کشورهای دیگر مثال‌های مشخصی در همین راستاست. خاتم‌ها و آقایان این یک درس تاریخ است که قدرت به عنوان مهمترین واقعیت روابط بین‌الملل در چرخش است و اکنون از منظر دانش ژئوپلیتیک ما در دوران گذار در نظم جهانی به سر می‌بریم. تاریخ گواه می‌دهد که هژمونی هیچ کشور ی پایدار و ماندگار نبوده و نیست. دنیای سیاست بین‌الملل در طول تاریخ هژمون‌های گوناگون را به خود دیده است. صعود یک کشور به عنوان هژمون جهانی سقوط آن را نیز در پی خواهد داشت. وی ادامه داد: بررسی شرایط جهانی در دو دهه اخیر نشان می‌دهد دنیای مبتنی بر هژمونی ایالات متحده آمریکا وارد دوران گذار شده است. دورانی که دیگر ایالات متحده موضع تسلط خود در جهان را از دست داده است. آمریکایی‌ها دیگر توان بهره‌گیری کامل از قدرت سیاسی، اقتصادی و تجاری خود را چنانکه در دهه‌های پایانی قرن بیستم در هر نقطه از جهان و بی‌درنگ در راستای منافع ملی‌شان از آن استفاده می‌کردند، از دست داده‌اند. در این دوران گذار سایر قدرت‌های منطقه‌ای و جهانی به دنبال ایفای نقش خود در توزیع فضای قدرت می‌رود.

مواضع غیرمنطقی آمریکا تا چه حد موفقیت توافق را کم می کند؟

فضای مشوش مذاکره

گروه سیاست خارجی: دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، در جریان سفر چهارروزه خود به کشورهای عربی در عربستان، قطر و امارات، اظهارنظرهای متعددی درباره ایران مطرح کرد که ترکیبی از تهدید، پیشنهاد مذاکره و انتقاد از سیاست‌های منطقه‌ای بود.

در عین حال معاون سیاسی وزیر امور خارجه درباره مواضع متناقض آمریکا گفت: مواضع زیگزاگی، متناقض و متضاد آمریکایی‌ها فضا را مشوش می‌کند به این معنا که هیچ‌کس نمی‌تواند اطمینان داشته باشد یا اعلام کند که این موضوع تأثیری ندارد.

«سجید تخت روانچی» درباره اراده اروپایی‌ها برای بازگشت به میز مذاکره و توسل به دیپلماسی گفت: از ابتدای شروع گفتگوهای ما و آمریکا، اروپایی‌ها را کاملاً در جریان روند جاری قرار دادیم و مشورت‌های مستمری با آنها داشتیم، چه در سطوح معاونین و چه در تهران. پس از هر دور مذاکرات در سطح سفرا، آن‌ها را در جریان قرار می‌دهیم. وی ادامه داد: حتی قبل از اینکه گفتگو با آمریکا آغاز شود، با کشورهای اروپایی در نیویورک و ژنو دیدارهایی داشتیم. به هر حال، اروپا می‌تواند از روند سیاسی دیپلماتیک حمایت کند و بهترین روش همین است. معاون سیاسی وزیر امور خارجه افزود: اروپا می‌تواند حمایت سیاسی خود را بر روی مسیری که در حال حاضر در جریان است متمرکز سازد و به جای اینکه هر چند وقت یک بار اظهاراتی از طرف آن‌ها مطرح شود که شاید نیازی به بیان آن‌ها نباشد، بهتر است توجه خود را بر مسیر دیپلماسی متمرکز کنند و از این مسیر حمایت نمایند، زیرا اگر این مسیر به نتیجه برسد، همه از آن منتفع خواهند شد. تخت روانچی درباره امکان تغییر در دور پنجم مذاکرات به دلیل اظهارات مقامات آمریکایی گفت: ممکن است که ما در دور چهارم توافق کردیم که دور پنجم مذاکرات برگزار شود. زمان و مکان آن را عمانی‌ها اعلام خواهند کرد. البته مواضع زیگزاگی، متناقض و متضاد آمریکایی‌ها فضا را مشوش می‌کند به این معنا که هیچ‌کس نمی‌تواند اطمینان داشته باشد یا اعلام کند که این موضوع تأثیری ندارد.

شرح در صفحه ۱1

«ابتکار» در گفت و گو با مدرس هنر و طراحی دانشگاه ایلینوی جنوبی بررسی می‌کند **پایداری کلید اقتصاد پویای هنر**

صفحه ۱۶

واقعیت‌های غم‌انگیز از پیوند اعضا در ایران **«قلب» موجود نیست لطفاً سوال نکنید!**

صفحه ۱۲

سخنگوی وزارت خارجه ایران:

غنی‌سازی یک امر فانتزی نیست که بخواهیم آن را متوقف کنیم

به نقاط اختلاف است، از این جهت ما تا الان در آن شرکت کردیم و امیدواریم که از این طریق بتوانیم نهایتاً به یک نتیجه معقول برسیم.

ما هیچ‌گاه موضوع کنسرسیوم را مطرح نکردیم

سخنگوی وزارت خارجه همچنین در پاسخ به سوال دیگری در ارتباط با موضوع کنسرسیوم هسته‌ای گفت: ما هیچ‌گاه موضوع کنسرسیوم را مطرح نکردیم، در عین حال که موضوع بوده در ارتباط با این موضوع بحث و صحبت شده است که یک توجه این است که منطقه غرب آسیا ممکن است به صورت روزافزون در آینده نیازمند انرژی هسته‌ای باشد و بد نیست که کنسرسیومی با مشارکت کشورهای منطقه در این زمینه ایجاد شود. وی گفت: اگر چنین ابتکاری وجود داشته باشد ما از آن استقبال می‌کنیم و می‌توانیم مشارکت کنیم. البته باید این موضوع را در نظر بگیریم که این نمی‌تواند جایگزینی برای غنی‌سازی در داخل ایران باشد و اگر نیت از طرح این موضوع این باشد که غنی‌سازی در ایران انجام نشود و ما از آن منصرف شویم چنین اتفاقی نخواهد افتاد.

آمریکا در جایگاهی نیست که در مورد حق غنی‌سازی یک کشور مجوز صادر کند

سخنگوی وزارت خارجه جمهوری اسلامی ایران تاکید کرد: ما در مورد غنی‌سازی در داخل خاک ایران از کسی اجازه نمی‌گیریم و آمریکا در جایگاهی نیست که در مورد حق یک کشور در ارتباط با این موضوع که در معاهده منع اشاعه نیز آمده است بخواهد مجوز صادر کند یا نه. وی افزود: این سفسطه آشکارانه و برای تحریف افکار عمومی است که گفته می‌شود هر کشوری به دنبال غنی‌سازی است به دنبال اهداف غیرصلح آمیز است، چرا که کشورهای وجود دارند که غنی‌سازی انجام می‌دهند ولی سلاح هسته‌ای ندارند. وی با تاکید مجدد اینج که اینکه «برنامه هسته‌ای ایران کاملاً صلح آمیز است و موضوع غنی‌سازی حقی است که در معاهده منع اشاعه نیز به رسمیت شناخته شده است»، گفت: از طرف دیگر شما نمی‌توانید در عین حال که متحد شما در منطقه از سلاح‌های کشتار جمعی و هسته‌ای برخوردار است و اقدام به اشغالگری می‌کند، آن را نادیده بگیرید و از کشوری که عضو معاهده منع اشاعه است و سابقه هیچ‌گونه تعرضی ندارد و برنامه هسته‌ای‌اش صلح‌آمیز است انتظار داشته باشید که برنامه هسته‌ای خود را تسطیل کند. این یک درخواست غیرمنطقی و غیرقانونی است. سخنگوی وزارت خارجه جمهوری اسلامی ایران تاکید کرد تا این لحظه هنوز زمان و مکان دور بعدی مذاکرات غیر مستقیم ایران و آمریکا مشخص نشده است.

بقائی همچنین در پاسخ به سوال دیگری در ارتباط با تلاش‌ها و اقدامات خرابکارانه رژیم صهیونیستی برای تحت تاثیر قرار دادن مذاکرات ایران و آمریکا گفت: واقعیت این است که رژیم صهیونیستی ثابت کرده هیچ حد و مرزی در نقض قوانین، قواعد و منجاری‌های بین‌المللی قائل نیست. همین اتفاقاتی که همین الان در غزه در حال وقوع است، اشغال خاک دو کشور اسلامی منطقه مدیترانه شرقی و لبنان و حملات مکرر به یمن، تروراهایی که صورت گرفته از جمله ترور دانشمندان هسته‌ای ایران یا موضوع موسوم به لاون در سال ۱۹۵۴ یک نمونه از صدها نمونه‌ای است که رژیم صهیونیستی برای تخریب روندهایی که به هر نوعی فکر می‌کرده به ضرر مطامع خودش است، متوسل شده است.

است. وی افزود: در مورد پیشنهادات شفاهی نیز شما شاهد هستید که هر روز به صورت مکرر تغییر داده می‌شود و این خود ایجاد ابهام و سردرگمی بیشتری می‌کند و این بسیار دشوار است که یک پرسوسه مذاکراتی را به پیش ببرید در شرایطی که یک طرف مطلقاً از ثبات قدم در بیان مواضع مذاکراتی برخوردار نیست. بقائی گفت: مواضع مطرح شده در میز مذاکرات از سوی طرف مقابل در خیلی موارد با اظهارنظر های رسانه‌ای متفاوت و حتی متناقض بوده است و این موضوع ، پیشبرد کار را با مشکل ایجاد می‌کند و من خودم مطمئن نیستم که آیا سیاستمداران آمریکایی متوجه این موضوع هستند که چنین تغییراتی در بیان مواضع به چه میزان زیادی به جایگاه و اعتبار مذاکراتی آنها ضربه می‌زند یا نه؟

تنها روند مذاکراتی با آمریکا مذاکرات غیرمستقیم عراقی و ویتکاف است

سخنگوی وزارت امور خارجه ایران در پاسخ به سوالی درباره ادعای برخی از رسانه‌های غربی مبنی بر اینکه همزمان با مذاکرات ایران و آمریکا، مذاکرات موازی دیگری هم بین مقامات ایران و آمریکا و به طور مشخص «علی شمخانی» و «مارکو روباو»، گفت: خیر. تنها روند مذاکراتی که وجود دارد، همین مذاکرات غیرمستقیم است که از طرف جمهوری اسلامی ایران، «سید عباس عراقچی» وزیر معترم امور خارجه و از طرف آمریکایی، «استیو ویتکاف» نماینده ویژه رئیس‌جمهور مدیریت می‌کنند. وی در ادامه گفت: هر چهار دور مذاکرات بسیار شفاف اطلاع‌رسانی شده و هم نتایج آن، تا حدی که امکان اطلاع رسانی بوده، اطلاع‌رسانی شده است. بنابراین همه چیز شفاف انجام شده است.

صرف شرکت در یک روند مذاکراتی به معنی پذیرش دیدگاه‌ها یا مطالبات طرف مقابل نیست

بقائی همچنین در پاسخ به سوال دیگری درباره مذاکرات گفت: هر روند مذاکره‌ای قاعداً برای حل یک چالش برای حل یک اختلاف است، لذا اینکه ما به‌رغم شنیدن دیدگاه‌های متناقض و اظهارنظرهای ضد و نقیض از طرف آمریکایی، باز هم در مذاکرات شرکت می‌کنیم برای اثبات حقانیت، حسن‌نیت و جدیت خودمان در رسیدن به یک تفاهم معقول، عادلانه و پایدار است و هم اینکه اساساً صرف شرکت در یک روند مذاکراتی به معنی پذیرش دیدگاه‌ها یا مطالبات طرف مقابل نیست؛ اگر چنین بود که اصلاً به روند مذاکراتی نیازی نداشتیم، وی تصریح کرد: هر روند مذاکراتی برای پیگیری و رسیدگی

بقائی گفت: امیدواریم که کشورهای اروپایی در رویکرد خود که چند ماهی است آن را دنبال می‌کنند، تجدید نظر کنند چرا که این ابزار یک مشمشیر دو لبه است.

سفر رئیس‌جمهور به عمان از مدتی قبل در دستور کار قرار گرفته است

سخنگوی وزارت خارجه همچنین در پاسخ به سوالی در مورد سفر رئیس‌جمهور به عمان گفت: سفر مقام‌های عالی‌رتبه دو کشور امری معمولی است. ما با عمان رابطه بسیار خوبی داریم. در دوره شهید رئیسی نیز ایشان سفری به عمان داشتند و همچنین سلطان عمان نیز به ایران سفر کردند. موضوع سفر رئیس‌جمهور به عمان از مدتی قبل در دستور کار بوده و این سفر انجام خواهد شد اما در مورد جزئیات آن، ترجیح می‌دهم که دفتر رئیس‌جمهور اطلاع‌رسانی دقیق‌تری درباره زمان و موضوعات دستور کار انجام دهد.

سفرای جدید ایران در مکزیک، اروگوئه، نیجریه و ساحل عاج انتخاب شده‌اند

بقائی همچنین با بیان اینکه «سفرای جدید ایران در مکزیک، اروگوئه، نیجریه و ساحل عاج انتخاب شده‌اند» گفت: خانم! سونا احمدی» مشاور وزیر در امور زنان و خانواده به عنوان سرکنسول جدید ایران در آلماتی قزاقستان انتخاب شده است.

مواضع آمریکایی‌ها کار را برای هر روند مذاکراتی دشوار می‌کند

سخنگوی دستگاه دیپلماسی درباره تغییر مواضع آمریکا پس از مذاکرات گفت: در رابطه با تغییر مواضع طرف‌های آمریکایی، ظریفی این موضوع را به بازی ماروبله تشبیه می‌کرد. وی تصریح کرد: ما هر وقت که یک جلسه مذاکراتی داریم احساس می‌کنیم که پیشرفت‌هایی صورت گرفته و حداقل دیدگاه‌های یکدیگر را می‌فهمیم، اما متأسفانه همین که طرف‌های آمریکایی به واشنگتن می‌رسند، مواضع دیگری را بیان می‌کنند و این ایجاد عدم قطعیت متعدد و مکرر کار را برای هر روند مذاکراتی دشوار و بیش از پیش این شک و شبهه را ایجاد می‌کند که آیا واقعاً طرف مقابل اساساً در این روند مذاکراتی جدی است؟ این سوالی است که قاعداً طرف‌های آمریکایی باید به آن پاسخ دهند.

هر آنچه از آمریکا دریافت شده به صورت شفاهی بوده است
سخنگوی وزارت خارجه همچنین در پاسخ به سوالی تصریح کرد: تاکنون هیچ پیشنهاد مکتوبی از سوی آمریکا دریافت نکرده‌ایم و هر آنچه که دریافت شده به صورت شفاهی بوده